

ORSZÁGOS RENDŐRFŐKAPITÁNY

1139 Budapest, Teve u. 4-6.
1903 Budapest, Pf.: 314/15.
Tel: (06-1) 443-5573 Fax: (06-1) 443-5733
BM: 33-104, 33-140 BM Fax: 33-133
E-mail: orfkvezeto@orfk.police.hu

Szám: 25216/ /2008. RP.
Előadó: dr. Zsolyomi Emese r.őrgy.

Tárgy: alapvető jogot sértő
rendőri intézkedés
elleni panasz elbírálása

HATÁROZAT

A Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. tv. (a továbbiakban: Rtv.) 92. § (1) bekezdésében biztosított jogkörömnél fogva, mórakalmi lakos által benyújtott panasz tárgyában folytatott eljárás során – figyelemmel az Rtv. 93/A. § (7) bekezdésére, továbbá a Független Rendészeti Panasztestület (továbbiakban: Panasztestület) 86/2008. (IX. 10.) számú állásfoglalása megállapításaira – a rendőri intézkedés elleni panaszt

elutasítom.

A határozat ellen az Rtv. 93/A. § (9) bekezdése alapján – figyelemmel a Közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. tv. (a továbbiakban: Ket.) 109. § (2) bekezdésére – fellebbezésnek helye nincs, az ellen közvetlen bírósági felülvizsgálatnak van helye. A keresetlevelet jelen határozat közlésétől számított harminc napon belül lehet benyújtani a Fővárosi Bírósághoz a Ket. 109. § (1) bekezdése, valamint a Polgári Perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (Pp.) 326. § (7) bekezdése alapján.

A határozatot kapják:

- 1) Panaszos
- 2) Független Rendészeti Panasztestület
- 3) Csongrád Megyei Rendőr-főkapitányság vezetője
- 4) Szegedi Rendőrkapitányság vezetője
- 5) Irattár

INDOKOLÁS

I.

Panaszos meghallgatása során elmondta, hogy 2008. május 18-án a barátja által vezetett személygépkocsi utasa volt. A gépjármű vezetője több közlekedési szabályt megsértett, amit egy szolgálati gépjárművel közlekedő rendőrjárőr észlelt és megkülönböztető jelzéssel az autót megkísérelte megállítani. A rendőrjárőr jelzése ellenére a jármű továbbhajtott, majd kb. 15 kilométeren történő menekülést követően a gépkocsi megállt és a jármű vezetője, illetve utasa gyalogosan akarták a helyszínt elhagyni a rendőri intézkedés elkerülése érdekében. Panaszos átmászott egy 2 méter magas kerítésen és a kertben elrejtőzött. Az intézkedő rendőrök közül az egyik követte őt és felszólította a panaszost arra, hogy menjen ki az udvarról. Ezt követően a panaszos újra felmászott a kerítésre és kiugrott az utcára. Az ott tartózkodó rendőr megbilincselte, majd a Szegedi Rendőrkapitányságra előállították. A kapitányságon a panaszos jelezte, hogy az események során megsérült, ezért a rendőrök a Szeged Újklínika Traumatológiai Osztályára vitték orvosi ellátása érdekében. Az orvosi vélemény szerint a panaszosnak I-es ágyéki csigolyatest törés, mellkas-zúzódás és arc-zúzódás sérülései keletkeztek.

Az intézkedés végrehajtásának módja ellen panaszt nyújtott be és kérte, hogy panasz ügyében a Független Rendészeti Panasztestület folytasson vizsgálatot. A Panasztestület 86/2008. (IX. 10.) állásfoglalásában megállapította az alapjog súlyos sérelmét és azt hatóságomnak megküldte.

A Panasztestület eljárásával párhuzamosan az intézkedő rendőr, K. S. r. őrmester – az egyik, intézkedésben részt vevő rendőr – ellen bántalmazás hivatalos eljárásban bűncselekmény elkövetésének megalapozott gyanúja miatt büntetőeljárás indult.

A panasz elbírálásához nélkülözhetetlen annak minden kétséget kizáró módon való megállapítása, hogy a panaszos által elszenvedett sérülés és a rendőri intézkedés között fennáll-e az okozati összefüggés. E kérdés tisztázása érdekében indult a Szegedi Nyomozó Ügyészségen a büntetőeljárás¹. Tekintettel erre a körülményre, a Ket. 32. § (1) bekezdése alapján – az érdemi döntés olyan kérdés előzetes elbírálásától függ, amelyben az eljárás más szerv hatáskörébe tartozik – vizsgálatom 2008. október 28-án felfüggesztésre került.

Az eljáró rendőrök az Rtv. 29. § (1) bekezdése (igazoltatás), a 31. § (1) bekezdése (ruházat átvizsgálása), a 33. § (2) bekezdése (előállítás), a 47. § (testi kényszer), valamint a 48. § (bilincs alkalmazása) rendelkezéseit maradéktalanul betartva, jogszerűen és szakszerűen jártak el. Ezt a rendőri jelentések és a parancsnoki kivizsgálások is alátámasztják.

Panaszos előadta továbbá, hogy a bilincselést követően az egyik rendőr kétszer a hátára taposott és oldalba rúgta, és a sérülései emiatt keletkeztek. A panasz szerint indokolatlan volt, hogy amikor a földön feküdt az egyik rendőr rátaposott és bele rúgott.

---

¹ A Szegedi Nyomozó Ügyészség 2008. október 20-án kelt, Ny.187/2008. számú határozatával a nyomozást – a Be. 190. § (1) bekezdés b./ pontja alapján, mivel a nyomozás adatai alapján nem állapítható meg bűncselekmény elkövetése, és az eljárás folytatásáról sem várható eredmény – megszüntette.

II.

A lefolytatott vizsgálat során a rendelkezésre álló iratok alapján tényállásszerűen az alábbiak állapíthatók meg.

A Szegedi Rendőrkapitányság beosztottai, H. Z. rendőr zászlós és K. S. rendőr őrmester 2008. május 18-án éjszaka, 02.50 óra körüli időben szolgálati gépkocsijukkal követni kezdték a román rendszámú, BMW típusú személygépkocsit. A jármű vezetője több alkalommal megsértette a KRESZ szabályait. A járőrök a gépkocsit megkülönböztető jelzések együttes használatával több esetben megkísérelték megállítani, majd kb. 15 kilométeres követés után a Szeged, Kápolna utcában a jármű megállt. Annak vezetője, illetve utasa kiugrottak a kocsiból. A vezető a járdán futni kezdett, míg az időközben odaérkező járőrök azt látták, hogy a másik személy egy magánház kerítésén átmászik. A járőrök a kerítésre felállva az udvarra bevilágítottak, melynek során K. S. rendőr őrmester észlelt egy személyt a bokor aljában. Beugrott a kertbe és felszólította a bujkáló egyént, hogy hagyja el rejtekhelyét és térjen vissza az utcára. A férfi ennek eleget tett, a kerítésen visszamászva – ugyanott, ugyanúgy ahogy bejutott – kb. 2 méter magasságból a járdára ugrott. A talpára esett, majd a rendőrök testi kényszerrel a földre vitték és megbilincseltek.

A testi kényszer alkalmazása és a bilincselés végrehajtása közben a helyszínre érkezett a jármű vezető szegedi lakos, aki elismerte, hogy a gépkocsit ő vezette, nem a barátja, a vele egy autóban utazó panaszos, akinél a személyazonosság megállapítására alkalmas okmány nem volt. A rendőrök vele szemben is testi kényszert és bilincset alkalmaztak. Mindkét személyt a rendőrségre előállították.

Panaszos a hátát fájlalta, ezért, bár előállítás céljából beszállították a kapitányságra, de onnan azonnal tovább vitték a traumatológiai klinika ambulanciájára, ahol megállapították, hogy 8 napon túl gyógyuló sérülést szenvedett.

A Szegedi Nyomozó Ügyészség a nyomozás során tanúként hallgatta ki a rendőröket és a panaszost, valamint a jármű vezetőjét is. A vallomások között ellentmondás volt a történetek kapcsán. A rendőrök állítása szerint nem történt bántalmazás, míg a jármű vezetője alátámasztotta a panaszos által elmondottakat. Az eljárás során elvégzett szembesítések nem vezettek eredményre.

Az eljárásban megtörtént az igazságügyi orvos szakértő kirendelése annak tisztázása érdekében, hogy a panaszos sérülései keletkeztek-e – a panaszos által állított –bántalmazás következtében. A szakértő véleménye szerint *„külső sérülés vagy törés hiányában a mellkast ért erőbehatás egyértelműen nem bizonyítható, és a nagy erejű bakancssal történt többszöri rúgás kizárható. ... ágyéki gerinctájon külső sérülés nem került leírásra. ... a talált ún. »összenyomatos törés« jellege alapján nem a gerincet ért, körülírt tompa erőbehatásra, hanem a gerincre, annak tengelyével párhuzamosan, vagy közel párhuzamosan érvényesülő erőbehatás következtében keletkezik. Így e sérülés nem keletkezhetett a gerinc megtaposása alkalmával, hanem legnagyobb valószínűség szerint a 2 m. magas kerítésről történő leugrás alkalmával jött létre.”*²

---

² Szegedi Nyomozó Ügyészség Ny.187/2008. számú nyomozást megszüntető határozata, Szeged, 2008. október 20.

A fentiek alapján, a panaszos előadásában szereplő, mellkast ért erőbehatás megtörténte egyértelműen nem bizonyítható, a nagy erejű – bakancssal történt többszöri – rúgás pedig kizárható. Ezen kívül ágyéki sérülés nem került leírásra.

Mindezek alapján tehát a panaszos sérülései és a rendőri intézkedés között nem állapítható meg ok-okozati összefüggés.

Az alábbiakban részletezett indokok alapján megállapítható, hogy a panasz megalapozatlan, ezért a rendelkező részben foglaltak szerint határoztam.

III.

A Panasztestület a panaszos által előterjesztett panaszt megvizsgálta és a fenti hivatkozott állásfoglalásában azt megalapozottnak találta. A Panasztestület az 1949. évi XX. törvény a Magyar Köztársaság Alkotmánya 54. § (1) bekezdése szerinti élethez és emberi méltósághoz való jog sérelmét, valamint az 54. § (2) bekezdése szerinti kínzás, kegyetlen, embertelen, megalázó bánásmód tilalma kapcsán az alapjog jelentős sérelmét állapította meg.

A Panasztestület megállapításaival a fentiekben kifejtett, illetve az alábbiakban ismertetett indokok alapján nem értek egyet.

A Panasztestület az orvos szakértői véleményt nem kapta kézhez, csupán szóbeli tájékoztatást kapott arról, hogy a gerinctörés nem hozható közvetlen összefüggésbe a bilincselést végrehajtó rendőr tevékenységével. Ugyanakkor az állásfoglalásában a következőket fejt ki ennek kapcsán: *„A Testület a szakvélemény ismerete nélkül megalapozottnak nem zárhatja ki sem azt, hogy a gerincsérülés a bilincselés során keletkezett, sem pedig azt, hogy akkor, amikor a panaszos a kerítésen be- vagy kiugrott.”*

A szakvélemény álláspontom szerint egyértelműen kimondja, hogy nincs összefüggés a testi kényszer, a bilincselés alkalmazása és a keletkezett sérülés között, így kizárható, hogy a sérülés a bántalmazás eredményeképpen alakult ki.

A Panasztestület azt a körülményt, hogy a panaszos 70 kg, és 175 cm magas, míg az intézkedő rendőr 125 kg, és 192 cm magas úgy értékelte, hogy az intézkedés nem volt arányos. E mellett az intézkedő rendőr ellen akkor még folyamatban lévő más eljárás pusztán tényét olyan körülményként értékelte, ami alapján megállapíthatónak találta, hogy indokolatlan, fájdalmat okozó magatartás történt.

Ezzel kapcsolatban álláspontom a következő: az intézkedésben résztvevők testi felépítése nem elegendő az arányosság kérdésének megítéléséhez. Ugyanakkor e kérdéskör kapcsán fontosnak tartom azt, hogy a rendőrség hivatásos állományú tagjával szemben egy adott szintű egészségi, pszichikai és fizikai állapot jogszabályban is megfogalmazott követelmény³. E követelményrendszer szerint az egészségi alkalmassági vizsgálatoknál férfiak esetében 168 cm és e feletti testmagasság a megkövetelt. „A testmagasság esztétikailag is tekintélyt kölcsönöz az egyenruha viselőjének”⁴ és ez feltétele annak, hogy az állampolgárokkal szemben intézkedést foganatosító rendőr alkalmas legyen e speciális munkakör ellátására.

³ 21/2000. (VIII. 23.) BM-IM-TNM együttes rendelet a fegyveres szervek hivatásos, közalkalmazotti és köztisztviselői állományának munkaköri egészségi, pszichikai és fizikai alkalmasságáról, a szolgálat-, illetve keresőképtelenség megállapításáról, valamint a belügyi egészségügyi szolgálat igénybevételéről.

⁴ 21/2000. (VIII. 23.) BM-IM-TNM együttes rendelet I. számú melléklet, magyarázat a 150 számú kódhoz.

A rendőr testalkata és azon körülmény, hogy korábban is felmerült panasz ellene, önmagában nem alapozhat meg olyan kijelentést, hogy a bántalmazást valóban elkövette. Az ilyen sommás megállapítás az ártatlanság vélelmének elvét is sérti.

A Panasztestület megállapítja, hogy *„helytelen rendőri intézkedésnek minősül az a tény, hogy az elfogott panaszost az intézkedő rendőr a magántelken belül a kerítéshez kísérte és felszólította, hogy azon keresztül másszon vissza az utcára.”*

Ezzel a megállapítással egyetértek, az intézkedés e mozzanatának szakszerűsége valóban vitatható⁵. Ugyanakkor ez nem is volt része a panasznak, s ez az elem nem teszi kérdésessé az intézkedés egészének jogszerűségét.

A hétköznapiól jelentősen eltérő – mint tartós járműves követés, rendőrök elől elfutás, falon átmászás, elrejtőzés stb. – elemeket sem nélkülöző események kapcsán végrehajtott rendőri intézkedésekre nem kerülne sor, ha az állampolgár jogkövető magatartást tanúsít.

Budapest, 2008. november „ „

Dr. Bencze József r. altábornagy

---

⁵ Az sem hagyható figyelmen kívül, hogy mind a panaszos, mind az eljáró rendőr a falon átmászva, gond, segítség igénybe vétele nélkül jutott be a magántelekre. A terület elhagyása ugyanilyen módon történt, ami nem a mindennapi életben megszokott, de a rendőrnek mérgelnie kellett azt is, hogy az éjszakai órán – a kapu kinyitása miatt – megzavarja-e a telek tulajdonosának nyugalalmát.